

Handläggare
Truls Månsson
Telefon: 08-50825250**Till**
Socialnämnden
2025-12-09

Mätning av droger i avloppsvatten 2025

Rapport: Mätning av droger i avloppsvatten 2025

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner socialförvaltningens rapport.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Sammanfattning

Socialnämnden fick i budgeten för 2025 uppdraget att analysera mängden droger som finns i Stockholms avloppsvatten. Tio mätpunkter som representerar olika delar av staden valdes ut och mätningarna genomfördes vid två provtillfällen under 2025. Samma mätpunkter undersöktes 2023 och 2024 vilket möjliggör jämförelser av resultaten över tid.

Provtagningarna visar att spår av narkotika kunde påvisas vid samtliga mätpunkter i stadens avloppsvatten med vissa skillnader i förekomst av olika drogerna. Kokain, MDMA (ecstasy) och klormetkatinon (kristall) är mer frekvent förekommande under helgerna, framför allt i innerstaden, vilket tyder på att dessa huvudsakligen används som ”partydroger” medan andra droger förekommer mer regelbundet under alla veckans dagar.

Årets resultat skiljer sig inte mycket från mätningarna som gjordes 2023 och 2024. Tendensen är att de övergripande mätvärdena för amfetamin, MDMA (ecstasy) och cannabis minskar något i staden, att tramadol är oförändrat medan kokain däremot visar upp en viss ökning i stadens ytterområden.

Stockholms stads mätvärden är generellt högre än i andra svenska städer som genomfört liknande droganalyser. I ett europeiskt sammanhang ligger dock staden på en relativt låg nivå, oftast under medelvärdena för europeiska städer.

Resultaten i denna rapport kan utgöra ett komplement till andra kartläggningar och ge en bild av narkotikasituationen i staden.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporten och att den överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Bakgrund

Socialnämnden beställde 2025 en analys av mängden droger i Stockholms avloppsvatten. Tio mätpunkter som representerar olika delar av staden valdes ut och mätningarna genomfördes vid två provtillfällen under 2025.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 3 december 2025. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 4 december 2025.

Ärendet

Regeringen fattade beslut våren 2022 om en enhetlig strategi för alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel om pengar (ANDTS-strategin) gällande perioden 2022–2025, (Skr. 2021/22:213). För att uppnå regeringens ambitioner inom området bedöms att arbetet med narkotikaprevention bör stärkas och att det övergripande målet för narkotikapolitiken – ett narkotikafritt samhälle – följs av en nollvision som innebär att ingen ska dö till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftningar. För att förverkliga målet ska ett antal mätinstrument och mätresultat tas fram som en del av det förebyggande arbetet. Socialnämnden fick i budgeten för 2025 uppdraget att analysera mängden droger som finns i Stockholms avloppsvatten. Samma uppdrag genomfördes även 2023 och 2024. Socialnämnden beställde i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) en analys av mängden droger i Stockholms avloppsvatten. Metoden baseras på mätningar av halten nedbrytningsprodukter (metaboliter) från olika ämnen som utsöndras i urin och som via avloppssystemet transporteras till avloppsreningsverken. Tio mätpunkter som representerar olika delar av Stockholms stad valdes ut och mätningarna genomfördes vid två provtillfällen under 2025. Samma mätpunkter undersöktes 2023 och 2024 vilket möjliggör jämförelser av resultaten över tid. Resultatet med diagram, tabeller och slutsatser presenteras i bilagd rapport.

Syftet med undersökningen och analyserna av Stockholms stads avloppsvatten är att uppskatta hur utbredd användningen av droger som exempelvis cannabis, amfetamin, kokain och tramadol är bland stadens invånare. Mätningar av droger i avloppsvatten är ett av många verktyg för att öka kunskapen om narkotikaanvändning. Detta material ger en ögonblicksbild från två veckomätningar under 2025. Slutsatser och tolkningar av resultat ska göras med stor försiktighet. Mer omfattande slutsatser kräver att mätningar och analyser upprepas över en längre tidsperiod. Årets mätning visar följande:

- **Ökad mängd droger under helgerna**

Provtagningarna från alla pumpstationer och reningsverk visar en ökning av framför allt kokain, ecstasy och kristall under helgen jämfört med vardagar. Detta är särskilt framträdande i innerstaden, där ökningen på helgen är betydande.

- **Olika substansprofiler i olika områden**

Liksom i tidigare års mätningar har innerstadens mätpunkter en jämförelsevis hög nivå av kokain, ecstasy och kristall, särskilt under helgerna, medan mätpunkterna i ytterstaden visar höga måtvärden av cannabis. Lokalt märks jämförelsevis höga värden av amfetamin i Rågsved, Riksby och Söder Mälarstrand, av cannabis i Sundby, Rågsved och Järva, samt av kokain och tramadol i Sundby.

- **Små förändringar jämfört med förra årets mätning**

Jämfört med förra årets mätning syns inga större förändringar, men några tendenser kan konstateras: måtvärdena för amfetamin, ecstasy och cannabis minskar, medan tramadol är oförändrat och kokain ökar något i ytterområdena. Innerstadens måtvärden för de olika drogerna har minskat generellt sedan 2023, vilket är särskilt tydligt på Söder Mälarstrand. I tidigare års mätningar hade innerstaden och ytterområdena helt olika profiler, där innerstaden dominerades av så kallade partydroger som kokain och ecstasy medan ytterområdena använde cannabis och amfetamin. Dessa skillnader mellan områdena finns kvar, men minskar för varje år och trenden för detta fortsätter även i årets mätning. Användningen av kokain sprider sig utåt, medan ecstasy minskar kraftigt i innerstaden

En mycket låg nivå av dopingsubstanser AAS (anabola androgena steroider/ metaboliter) påvisades i stadens avloppsvatten, vid en del mätpunkter syntes inga utslag alls. De dopingpreparat som identifierades i små mängder var testosteron, androstanolon, androstenedion, 19-norandrosteron, epitestosteron, boldenon och boldion. Detta är substanser som inte ska förekomma naturligt, vilket tyder på att det kan röra sig om doping, även om det är svårt att bedöma utifrån årets begränsade dataunderlag.

I jämförelse med andra städer i Sverige som gjort liknande analyser är Stockholms stads mätvärden generellt högre. Däremot har Stockholm relativt låga värden jämfört med europeiska städer, förutom när det gäller amfetamin där värden som uppmätts i svenska städer är över genomsnittet i Europa.

Jämställdhetsperspektiv

Mätning av droger i avloppsvatten ger inte svar på var eller vem drogen kommer ifrån. Analys baserat på kön är inte möjligt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 3 december 2025. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet den 4 december 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporten om resultat av mätning av droger i avloppsvatten 2025 och att den överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Rapport - Mätning av droger i avloppsvatten.
2. Material och metod (bilaga 1 till rapport)
3. Mätresultat (bilaga 2 till rapport)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-11-28
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-11-28